

0Kedves Testvérek!

Amikor a Szentföldön jártam, az egyik hely ahova elvittek, a nyolc Boldogság temploma és hegye. A hagyomány szerint azon a helyen épült egy nyolcszögletű kis templom, ahol Jézus a nyolc boldogságot elmondta. A templomtól gyönyörű kilátás van a Genezáreti-tóra. Ma mellette egy 1930-as években a ferencesek által épített templom áll. A program szerint ebben a templomba mondtam szentmisét a csoportnak. Emlékszem, hogy ott lelkesülten álltam és néztem a Genezáreti tavat, amire nagyszerű kilátás nyílt, ahogy a hegyek körül karolták, határolták a tavat. Karácsony környéki napon a szép napsütésben a csodálatos kilátás eltöltött ötömmel és jó érzéssel. Újra és újra a boldogságok jutottak eszembe, hogy Jézus itt szeretne volna nekünk adni, hogy „Boldogok a lélekben szegények...” és nem akarom végig mondani, érezzük meg az örömét.

Mit gondolt a boldogság alatt a korabeli ember? Mit gondolt ő arról, hogy Jézus tulajdonképpen miről is beszél? Hajlamosak vagyunk 2000 év távlatából azt gondolni, hogy a boldogság szava, vagy fogalma alatt pontosan ugyanazok az érzések jelentek meg a hallgatókban, mint nálunk. Előre mondom, hogy nem így van. Mert amikor Jézus a boldogság-mondásokról beszél, tulajdonképpen négy tartalom jelenik meg ebben a görög szóban.

Az első az Istenek a boldogok. Istennek lenni boldogság, embernek lenni meg nem mindig boldogság. Milyen érdekes, mikor valaki üdvözülni, és mi biztosak vagyunk, hogy ez boldogsággal jár. Nem rögtön szentté avatjuk a meghaltakat, hagyunk egy kis időt, nyilván magunknak, nem öneki. Akkor azt mondjuk először, hogy ő oda távozik Isten közelébe, - magyar szóval megboldogult!- Majd néhány év után boldoggá avatjuk, „Boldog Teréz anya, Boldog II. János Pál pápa”. Tulajdonképpen milyen izgalmasan őrződik meg a keresztény hagyományban. Valahogyan az üdvösséghez, és azután pedig a szentséghez, és ilyen értelemben, átvitt értelemben az életszentséghez kapcsolódik az, amikor azt mondjuk, hogy boldog valaki. Valami más minőséghez is kapcsolódik, valami – most így mondom megint csak – nem csak emberi, valamilyen isteni, valamilyen természetfölötti minőséghez kapcsolódik az, hogy valakiről azt mondjuk, hogy boldog.

Még mit jelentett, hogy valaki boldog? Azt, hogy jó sora van, jó sorsa van. A magyar nyelv is ezt őrzi, és amikor azt mondjuk, hogy valakinek jó sora van, vagy jó sorsa van. Egy közös vonást rögtön találjak, hogy a boldogság valahogy az által jön létre, vagy úgy ragadható meg, hogy az valami nálunk többhöz kapcsol minket. A boldogság nem első sorban valami itt és most érzelmi, lelki állapot. Amikor az életemet a nálam nagyobb erők is elkezdik úgy alakítani és rendezni, hogy én abban vagyok, és ránézek, és a múltam, és azt mondom „Na, hát nem csak véletlenek vannak itt.” Mikor az élettörténetemet, a sorsomat képes vagyok a nálam nagyobb erőkkel összefüggésben látni.

Aztán a harmadik jelentés, mikor valaki azt mondja, hogy kifejezetten boldog az, amikor valami boldogság történik, valami boldogító dolog. Nem is csak az, hogy én boldognak érzem magam, hanem történik valami boldogító, valami kegyelemszerű, valami, ami ajándék. Valami, ami nem énbőlőlem fakad, hanem egyszerűen csak meglep, és átjár, és valami ajándékként jelenik meg.

Aztán végül a boldogság kifejezésnek a tartalmában, megint csak a magyar nyelv ezt mennyire pontosan őrzi, azt mondja, „a megboldogultak”. Valahogy az odaátra is vetődik egy fény. Valamiképpen a boldogság az embert várja is, hogy valahogyan az élet beteljesedésre van szánva, amiért itt tehetünk valamit, és ami aztán teljesen nem teljesedik be a földi létezésünk során.

A boldogság valami olyasmi a korabeli ember gondolkozása szerint, ami a nálam többel van összefüggésben, nem pedig egyszerűen csak valami belső érzelmi, vagy lélektani

folyamat. Ha az ember boldog akar lenni, akkor keresse a kapcsolatot a nála többel, és annak részeként ahogyan megéli az életét, valahogy ebből fakad az, amire azt mondjuk, hogy „Boldogok...”. Jézusnak a boldogság-mondásai nagyon is tükrözik ezt a sokkal tágabb perspektívát. Nem azt, hogy „Most nektek semmi se jut, aztán majd odaát remélnétek.”, nem erről van szó. Hanem hogy van egy sokkal nagyobb távlata annak, amit így ragadunk meg, hogy szeretnék boldog lenni.

A boldogságnak van egy sokszor nagyon görcsös, leszűkített akarása, és elképzelése. Azt is mondhatnám, hogy minél sebzettenbbek vagyunk, annál sebzettenbb vágyunk, és képzeljük el a boldogságot. Nagyon egyszerűen azt mondhatnám, a sebzett ember boldogságkeresése az Istennel való viszonyában valahogy így hangzik. „Uram, miért nem boldogítasz már? Miért akarod, hogy ilyen boldogtalan legyen az életem? Miért nem segítesz már, hogy boldogabb legyek? Hát miért hagytál el engem?” Tulajdonképpen az élet ilyenkor, az Istennel való kapcsolat szempontjából egy folyamatos viaskodás Istennel, akire úgy tekintek, hogy nem segít nekem boldognak lenni. Amikor az emberi lélek sebzett, a boldogságot is sebzetten keresi. A sebzett emberi lélek a boldogság sebzett keresésében akkor gyorsan valami élvezet után nyúl. „Talán az élvezeteken keresztül lehetek boldog? Talán mindig az itt és most-on keresztül lehetek boldog?” Mert hát Isten is azt akarja, hogy boldog legyek. Azt nyilván nem akarhatja, hogy boldogtalan legyek. Azt a sebzett hívők gondolják, én meg nem vagyok annyira sebzett.”

Az istenközpontú boldogságkeresésnél a kérdés így szól. „Mondd, Istenem, hogyan tudnánk mi együtt boldogok lenni? Hogy csináljuk mi ezt együtt? Hogy, hogyan tudnánk ezt valahogy kitalálni, hogy ez úgy együtt, együtt legyen? Hogy lehetne a te boldogságod az enyém is? Mondd Uram, hát ezt de jó lenne nekünk együtt kitalálni, hogy ez hogy is van.” Ezért létezik az istenközpontú boldogságkeresés. Az istenközpontú boldogságkeresésben egészen másfelé kezdek el nézni, máshova helyezem a hangsúlyt.

Hallottam egy nagyon érdekes előadást, Magyarország egyik leggazdagabb embere beszélt az életéről. Ez a nagyon-nagyon gazdag ember, aki már nem olyan gazdag, mert rájött, hogy attól sosem lesz boldog, a következőt mondta. „Tele volt az életem feszültséggel és indulattal, és én akartam lenni a leggazdagabb, és a legnagyobb, és a leg... Nekem nem volt mindegy, hogy kikkel beszélek, és milyen társaságban vagyok, és...” Na, nem akarom ezt ragozni. Azt mondja, hogy „Szép lassan beteg lettem, és tönkre ment az életem, és tönkre ment a házasságom, és tönkre ment a kapcsolatom a gyerekeimmel.” Akkor azt mondja „Kezdtém rájönni, hogy teljesen rossz irányban keresem azt, amit magam se tudom, hogy tulajdonképpen mit keresek.” A következőt mondta „Most ott tartok, hogy megtapasztaltam milyen az örömteli vágyakozás.” Ezt egy olyan ember mondta, aki sokkal több mindent tudott megragadni, megszerezni, megvenni, megélni, átélni, mint mi bármikor is. Azt mondta „Ha van valami, ami engem most emberré tesz, az az örömteli vágyakozás.”

Mit érthetünk ez alatt, ahogyan ezt így mondta ő, hogy az örömteli vágyakozás? Azt, hogy a boldogsággal kapcsolatban, hogy néha egy nagyobb összefüggésbe helyezzük magunkat, és hagyunk időt annak, hogy az életünk eseményei, hogy találkozások, hogy pillanatok, hogy mondatok, hogy pillantások - elnyerjék a maguk jelentését. Hát nem is hagyunk időt a boldogságra.

Ezért nagyon meg tudom érteni, ahogy megyünk a világban, és szelfizünk. Akkor gyorsan egy szelfi itt, egy szelfi ott, és jó legyen a háttér. Hogy tulajdonképpen, ha igazán boldog akarok lenni, akkor de jól esik megosztani. Ezért ebből valamit el kell küldenem nektek. Hogy tulajdonképpen a legnagyobb sebzettségünkben is a legmélyebb vágyaink egyszer csak valahogy bűvő patak, vagy mint valami kis szikra, megjelennek.